

rozdílu mezi dřívějšími podílčníky a ostatními občany, tak že s hlediska tohoto § jest bez právního významu, jde-li o dřívějšího podílčíka obecního statku čili nic, tím méně pak, jde-li o takového, který jest vlastníkem výměry půdy, jak ji stanoví § 3, odst. 3.

Pokud pak se týče zužitkování obecních rolí a luk mimo případ § 3, stanoví cit. zákon v § 9, odst. 5 ze sociálních důvodů na rozdíl od zásady obsažené v § 69 ob. zřiz. a sledující toliko účel, aby se z obecního jmění nabylo trvalého, co možná největšího důchodu, že role a luka obecní mají býti pronajímána především uchazečům nemajetným a těm, kteří toho z důvodů hospodářských potřebují. Z tohoto ustanovení zákona plyne, že nárok na nájem rolí a luk obecních nepřísluší těmto dvěma kategoriím uchazečů výlučně, nýbrž jen jako nárok přednostní v tom smyslu, že pronájem rolí a luk obecních osobám jiným jest na tak dlouho vyloučen, dokud se o něj ucházejí osoby nemajetné a ty, které toho z důvodů hospodářských potřebují (arg. »především«).

Co pak zbude po uspokojení poptávky uchazečů těchto dvou kategorií, může býti pronajato i uchazečům jiným bez rozdílu jejich drabečnosti a majetku. Jinak by mohlo dojít k případu, že při nedostatku uchazečů zmíněných dvou skupin nebyl by vůbec pronájem možný, což by však bylo v odporu s tendencí § 69 ob. zřiz., resp. § 21 zák. z 12. srpna 1921 č. 329 sb. z. a n.

Žal. úřad však chápal mylně zákon i po té stránce, že potvrdiv usnesení obce vycházel patrně též z právního názoru, že nemajetným přísluší přednost před uchazeči s hospodářskou potřebou. Takovýto názor odporuje zákonu, jenž podle svého znění připouští jen takový výklad (arg. »a«), že jmenované dvě kategorie privilegovaných uchazečů jsou při pronájmu rolí a luk obecních dle § 9, odst. 5 postaveny sobě na roveň, nutno je tedy připustiti vedle sebe, tak že spolu konkurují. Třeba by materialie zákona zdály se nasvědčovati tomu, že bylo zamýšleno mezi těmito dvěma skupinami stanoviti určité pořadí, nelze k tomu přihlížeti, jelikož případný úmysl ten v zákoně samém proveden nebyl.

Zdali v konkrétním případě toho kterého uchazeče posuzovati sluší za nemajetného neb hospodářsky potřebného, a zdali v důsledku toho jest ho připustiti »především« k pronájmu, jest otázkou skutkovou, kterou si obec při pronajímání zodpověděti musí individuálně, berouc zřetel na poměry jednotlivých uchazečů, aniž je pro vymezení okruhu těchto privilegovaných uchazečů přípustno použití měřítko stanoveného v § 3, odst. 3 cit. zák.

Mylný právní náhled žal. úřadu měl v zápětí, že v odporu s předpisem § 9 cit. zákona byla vyloučena z nároku na pacht luk skupina uchazečů, totiž osoby, které mají 8 ha rolí a luk, ač osoby ty podle svých ostatních poměrů po případě pokládány býti mohou za nemajetné nebo za takové, které z hospodářských důvodů toho potřebují.

Bylo proto nutno rozhodnutí v odpor brané jako nezákonné zrušiti.

Č. 1297.

Rízení před nejv. správ. soudem: * Straně nepřísluší nárok u nejv. správ. soudu stíhatelný na vrácení poplatku za povolení k dovozu

zaplaceného podle zák. z 24. června 1920 č. 418 sb. z. a n. a nařízení ze dne 13. července 1920 č. 442 sb. z. a n.

(Nález ze dne 13. dubna 1922 č. 5035.)

Prejudikatura: nál. č. 1054.

Věc: Firma B. a K. v L. proti úřadu pro zahraniční obchod (vrchní fin. r. J. Wondraš) stran vrácení manipulačních poplatků.

Výrok: Stížnosti se zamítají jako bezdůvodné.

Důvody: Nař. rozhodnutím byla zamítnuta žádost st-lky za vrácení poplatků zaplacených za udělení povolení k dovozu cementu v ceně 8.000 M a povolení k dovozu stukatury a rákosí v ceně 36.000 M. Zamítnutí se stalo z důvodu, že tříměsíční lhůta preklusivní k podání žádosti stanovená byla překročena.

O stížnosti do tohoto rozhodnutí podané uvážli nss toto:

St-lka zakládá nárok na vrácení poplatků na tom, že povolení k dovozu nepoužila. Ze spisů vychází a není mezi stranami sporno, že pro uskutečnění dovozu dle prvního povolení byla dána lhůta do 15. listopadu 1920, pro uskutečnění dovozu dle druhého povolení pak lhůta do 31. května 1921, a že žádost o vrácení poplatků datovaná dnem 15. září 1921 došla žal. úřadu dne 16. září 1921.

Stížnost vytýká nař. rozhodnutí nezákonnost, kterou spatřuje v tom, že tříměsíční lhůta preklusivní k podání žádosti o vrácení poplatků za povolení k vývozu nebo dovozu, stanovená ve vyhlášce úřadu pro zahraniční obchod ze dne 13. července 1920 č. 87377 příčí se předpisům občanského zákona o promlčení, jest tudíž pro strany neplatná. Při tom ovšem přehlíží stížnost, že promlčení a prekluse jsou dvě zcela různé právní instituce, takže předpisů o promlčení a vydržení dle ob. zák. občanského na jakoukoliv preklusi užiti nelze. Leč v daném případě jest tato otázka významu podřízeného. Rozhodným jest, zda straně přísluší vůbec nárok na vrácení poplatku zaplaceného za udělení povolení k dovozu. Na otázku tu odpověděl tento soud záporně již v nálezu ze dne 10. prosince 1921 č. 16592 (Bol. č. 1054), v němž vycházejí z názoru, že straně právo na vrácení poplatku takového vůbec nepřísluší, došel k úsudku, že vyhláškou ze dne 13. července 1920 č. 87377 projevil žalovaný úřad pouze ochotu ve výjimečných případech poplatky vrátiti, prokáže-li strana svoji nevinu na zmaření obchodu, k němuž povolení obdržela, a podá-li žádost o vrácení v preklusivní lhůtě 3 měsíců ode dne, kdy projde prováděcí lhůta povolení. Na místě podrobného odůvodnění odkazuje se k důvodům nálezu výše citovaného.

V daném případě není pochybnosti, že st-lka žádost o vrácení poplatku podala po uplynutí 3 měsíců ode dne, do kterého platnost povolení byla stanovena. Nepřísluší-li straně nárok na vrácení poplatku, nemůže se cítiti zamítnutím její žádosti ve svých právech poškozenou.

Bylo proto stížnost jako bezdůvodnou zamítnouti.

Č. 1298.

Mimořádná opatření: I. Možnost objektivního zakročení pro přestupky nařízení, vydaných na základě zmocňovacího zákona ze dne